

Betænkning afgivet af Arbejdsmarkedsudvalget den 22. februar 2011

Udkast

til

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af ferieloven, lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. og lov om retssikkerhed og administration på det sociale område

(Kontrol af arbejdsgivernes indbetaling af uhævede feriepenge, videregivelse af oplysninger fra Feriekonto, afholdelse af ferie i en fritstillingsperiode, forældelsesregler m.v.)

[af beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg)]

1. Ændringsforslag

Socialdemokratiets og Socialistisk Folkepartis medlemmer af udvalget har stillet 3 ændringsforslag til lovforslaget.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 12. januar 2011 og var til 1. behandling den 20. januar 2011. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Arbejdsmarkedsudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 3 møder.

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og beskæftigelsesministeren sendte den 3. november 2010 dette udkast til udvalget, jf. AMU alm. del – bilag 29. Den 5. januar 2011 sendte beskæftigelsesministeren de indkomne høringssvar, et notat herom og et ligestillingsnotat til udvalget.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 22 spørgsmål til beskæftigelsesministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret. Udvalgets spørgsmål 16 til beskæftigelsesministeren og dennes svar herpå er optrykt som bilag 2 til betænkningen.

3. Indstillinger og politiske bemærkninger

[<>]

Socialdemokratiets og Socialistisk Folkepartis medlemmer af udvalget finder grundlæggende, at lovforslaget indeholder en række forbedringer af den nuværende retstilstand til gavn for såvel lønmodtagerne som aktørerne på feriepengeområdet. Det gælder i forhold til initiativet vedrørende arbejdsgiverkontrol, initiativer der modarbejder socialt bedrageri og digitaliseringen af området.

S og SF beklager imidlertid, at lovforslaget ikke på baggrund af rapporten fra det af Implementeringsudvalget nedsatte ferieudvalg bruger anledningen til at foretage de nødvendige ændringer i ferieloven, således at loven bringes i overensstemmelse med gældende EU-retslig praksis vedrørende arbejdstidsdirektivets artikel 7.

S og SF finder samtidig, at lovforslaget på en række punkter er for uambitiøst og utilstrækkeligt. S og SF indstiller således lovforslaget til vedtagelse, men ønsker samtidig at gøre opmærksom på en række stærkt uhensigtsmæssige sider af forslaget, som der burde være taget højde for i udarbejdelsen. S og SF fremsætter ændringsforslag desangående.

Øget kontrol med arbejdsgivernes indbetaling af uhævede feriepenge

S og SF finder det glædeligt, at beskæftigelsesministeren med lovforslaget har taget initiativ til, at Arbejdsmarkedets Feriefond og de private feriefonde nu får mulighed for at føre kontrol med arbejdsgivernes indbetalinger af uhævede feriepenge.

Der foreligger aktuelt ingen beregninger eller valide skøn for, hvor mange feriepenge der uretmæssigt tilbageholdes af

arbejdsgiverne, men Arbejdsdirektoratet (nu Pensionsstyrelsen) har tidligere udarbejdet et skøn over på Arbejdsmarkedets Feriefonds tilgodehavende på uhævede feriepenge lydende på omkring 140 mio. kr. pr år. Der er sandsynligvis fortsat tale om betragtelige summer og følgelig et behov for en fyldestgørende kontrol.

Ministeren har med lovforslaget imidlertid ønsket at begrænse kontrollen, idet Arbejdsmarkedets Feriefond alene får mulighed for at føre kontrol med op til 150 virksomheder om året. En sådan begrænsning er uhensigtsmæssig, og det er S og SF's opfattelse, at det bør være op til Arbejdsmarkedets Feriefond at vurdere behovet for kontrol, herunder hvor mange stikprøver man ønsker at gennemføre. S og SF fremsætter derfor ændringsforslag om, at begrænsningen på 150 virksomheder fjernes.

S og SF finder det endvidere besynderligt, at kontrollen maksimalt må indbefatte 150 »tilfældigt« udvalgte virksomheder, men noterer sig dog ministerens svar på spørgsmål 2, hvori ministeren understreger, at Arbejdsmarkedets Feriefond vil have mulighed for at udtage virksomheder til kontrol, hvis indberetningerne til Arbejdsmarkedets Feriefond ser mistænkelige ud.

Arbejdsfri periode i fritstillingsperioden

S og SF finder det positivt, at der med forslaget lægges op til en tilføjelse i ferielovens fritstillingsregler., således at der gøres op med det nuværende samspil mellem ferieloven og funktionærloven, der medfører, at den tidligere arbejdsgiver tjener på, at lønmodtageren ikke får afholdt sin ferie pga. nyt arbejde i fritstillingsperioden. Således vil lønmodtagerens ferie fremover som udgangspunkt kun kunne anses for afholdt, såfremt lønmodtageren har haft en arbejdsfri periode svarende til feriens længde efter udløbet af varslingsfristerne.

Lovforslaget sikrer, at den arbejdsgiver, der har fritstillet en lønmodtager, ikke kan anse dennes ferie for holdt, og derved heller ikke kan modregne løn under ferie i den løn, som lønmodtageren modtager fra en ny arbejdsgiver, hvis lønmodtageren ikke har mulighed for at holde ferien hos den nye arbejdsgiver. Lovforslaget sikrer således, at arbejdsgiveren i mindre omfang tjener på, at lønmodtageren finder et nyt arbejde i fritstillingsperioden.

S og SF stiller sig imidlertid helt uforstående over for ministerens ønske om, at denne sikring af lønmodtagernes ret til betalt ferie fraviges, hvis lønmodtageren er fristillet af en arbejdsgiver, der går konkurs.

En direkte konsekvens af lovforslaget er således, at den lønmodtager, som er fritstillet fra en arbejdsgiver, der er insolvent og ophører, og som finder nyt arbejde i fritstillingsperioden, får modregnet sin ferieløn i lønnen fra den nye arbejdsgiver, uagtet ferien netop pga. nyt arbejde ikke kan afholdes i fritstillingsperioden. I denne situation får lønmodtageren altså ikke dækket sin feriegodtgørelse af Lønmodtagernes Garantifond.

Ministeren begrundet for det første dette med, at såfremt lønmodtagernes ret til en arbejdsfri periode med optjent feriegodtgørelse opretholdes, vil det betyde en merudgift for Lønmodtagernes Garantifond, hvorved arbejdsgivernes solidariske bidrag til fonden vil stige, jf. ministerens svar på spørgsmål 15. For det andet finder ministeren, jf. svar på

spørgsmålene 8, 15 og 21, at såfremt lønmodtagernes ret opretholdes, vil det medføre en konkursregulering til fordel for lønmodtagerne i forhold til andre kreditorer.

S og SF finder det helt urimeligt, at lønmodtagere, der fritstilles af en arbejdsgiver, som går konkurs, skal stilles ringere end andre lønmodtagere. Det forekommer heller ikke velbegrunder, at en lønmodtager med 3 måneders opsigelsesvarsel kan få dækket feriegodtgørelse af Lønmodtagernes Garantifond, mens en lønmodtager med 6 måneders opsigelsesvarsel - på grund af varslingsreglerne - får modregnet feriepengene i lønnen. Lønmodtagere med et længere varsel end 3 måneder må således selv finansiere ferien, hvis denne ønskes afholdt på et senere tidspunkt, mens kollegaen med et kortere varsel end 3 måneder er sikret feriegodtgørelse af Lønmodtagernes Garantifond. S og SF finder det naturligt, at Lønmodtagernes Garantifond indbetaler optjent feriegodtgørelse til Feriekonto i tilfælde af insolvens og arbejdsgivers ophør, desuagtet at det måtte medføre en merudgift for arbejdsgiverne. Endelig finder S og SF det tvivlsomt, når ministeren argumenterer for, at en opretholdelse af lønmodtagerens ret skulle medføre en favorisering i forhold til andre kreditorer, idet lønmodtagerne jo allerede besidder det såkaldte lønprivilegium, jf. konkurslovens § 95.

S og SF finder det helt usammenhængende og urimeligt, at ministeren på den ene side vil rette op på en erkendt urimelig og uhensigtsmæssig retstilstand, hvor arbejdsgiveren har kunnet tjene på, at lønmodtageren får nyt arbejde, og derfor ikke kan holde sin ferie i fritstillingsperioden, men på den anden side undtager lønmodtagere fristillet fra en virksomhed, der går konkurs. S og SF fremsætter derfor ændringsforslag desangående.

Digitalisering

Lovforslaget rummer flere elementer, der omhandler digitalisering. S og SF finder det hensigtsmæssigt at arbejde for en større effektivisering på feriepengeområdet, ligesom vi finder det positivt, at ministeren ser velvilligt på en mere generel løsning med registersamkøring til sikring mod dobbeltforsøgelse, jf. ministerens svar på spørgsmål 6.

S og SF finder det dog problematisk, at feriepengene med lovforslaget i højere grad end i dag ikke vil være til stede på ferietidspunktet, når ferien skal afholdes, idet indberetning af ferie til Feriekonto fremadrettet skal foregå via indkomstregistret, hvorved indbetaling af feriepenge til Feriekonto vil blive forsinket med 20-30 dage i forhold til i dag. Sikring af tilstedeværelsen af feriepenge på ferietidspunktet er Feriekontos vigtigste funktion. S og SF hæfter sig ved, at ministeren på foranledning af spørgsmål 9 har givet tilsagn om at finde en løsning i dialog med Pensionsstyrelsen og ser frem til ministerens udspil.

De facto ændring af gældende overenskomster

Lovforslaget rummer under § 1, nr. 4 og 6 ændringer, som de facto indebærer et indgreb i gældende overenskomster. F.eks. vil det gøre en overenskomst, som i henhold til gældende ferielov bestemmer, at optjent ferie ud over 20 dage ikke kan overføres til det følgende ferieår, til en overenskomst som i henhold til en ændret ferielov bestemmer det modsatte, nemlig at en lønmodtager og en arbejdsgiver kan aftale, at optjent ferie ud over 20 dage kan overføres til det følgende

ferieår. S og SF ønsker ikke at medvirke til en sådan de facto ændring af gældende overenskomsters indhold og stiller derfor ændringsforslag herom.

Merudgifter for a-kasserne

S og SF finder ikke, at lovforslaget bør medføre medudgifter for a-kasserne. Derfor opfordrer S og SF ministeren til at sikre, at dette ikke sker.

Kristendemokraterne, Inuit Ataqatigiit, Siumut, Tjóðveldi og Sambandsflokkurin var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Æ n d r i n g s f o r s l a g

Til § 1

Af et *mindretal* (S og SF), tiltrådt af <>:

1) I det under *nr. 3* foreslåede § 16, stk. 3, udgår *nr. 2*.
[Udbetaling af tilgodehavende ved insolvens og ophør]

2) *Nr. 4* og *6* udgår.
[Fastholdelse af den eksisterende formulering om aftale i overenskomst]

Jens Vibjerg (V) Peter Juel Jensen (V) Louise Schack Elholm (V) Ulla Tørnæs (V) Bent Bøgsted (DF) Colette L. Brix (DF) Helle Sjelle (KF) fmd. Charlotte Dyremose (KF) Anders Samuelson (LA) Torben Hansen (S) Anne-Marie Meldgaard (S) Lone Møller (S) Leif Lahn Jensen (S) nfmd. Eigil Andersen (SF) Karsten Hønge (SF) Morten Østergaard (RV) Line Barfod (EL)

Kristendemokraterne, Inuit Ataqatigiit, Siumut, Tjóðveldi og Sambandsflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	47	Liberal Alliance (LA)	3
Socialdemokratiet (S)	45	Kristendemokraterne (KD)	1
Dansk Folkeparti (DF)	24	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	23	Siumut (SIU)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	17	Tjóðveldi (T)	1
Radikale Venstre (RV)	9	Sambandsflokkurin (SP)	1
Enhedslisten (EL)	4	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	2

Til § 11

3) Det under *nr. 31* foreslåede § 43 b, stk. 1, affattes således:
»Arbejdsmarkedets Feriefond kan i rimeligt omfang pålægge tilfældigt udvalgte virksomheder, som afregner uhævet feriegodtgørelse, ferie med løn og ferietillæg til fonden, indenfor en rimelig frist at indsende revisorerklæring eller dokumentation for korrekt afregning til fonden.«
[Afskaffelse af loft på 150 virksomheder]

B e m æ r k n i n g e r

Til nr. 1

Den foreslåede undtagelse for indbetaling af lønmodtagers tilgodehavende feriegodtgørelse i situationer, hvor arbejdsgiver er insolvent eller ophørt udgår.

Til nr. 2

Den foreslåede ændring af § 19, stk. 1, udgår, hvorved den eksisterende bestemmelse om aftale via kollektiv overenskomst fastholdes. Nr. 6 udgår som en konsekvens af, at nr. 4 udgår.

Til nr. 3

Ændringsforslaget indebærer, at den foreslåede begrænsning af antallet til 150 virksomheder, som vil kunne udtages til stikprøvekontrol, fjernes.

Oversigt over bilag vedrørende L 108

Bilagsnr.	Titel
1	Høringssvar, høringsnotat og ligestillingsnotat, fra beskæftigelsesministeren
2	Udkast til tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
3	Tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 108

Spm.nr.	Titel
1	Spm. om, hvorfor ministeren finder det hensigtsmæssigt at begrænse kontrollen til 150 virksomheder frem for at lade det være op til Arbejdsmarkedets Feriefond at vurdere kontrolbehovet, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
2	Spm. om, hvad der helt præcist menes med '150 tilfældigt udvalgte virksomheder', jf. § 1, nr. 31 i lovforslaget, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
3	Spm. om, hvorvidt ministeriet har udarbejdet beregninger eller skøn der giver indikationer i retning af, hvor mange feriepenge virksomhederne uretmæssigt har tilbageholdt på årsbasis, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
4	Spm. om at bemyndige Feriekonto til at stille oplysninger om optjente feriedage, optjent feriegodtgørelse m.v. til rådighed for arbejdsløsheds-kasser og kommunale myndigheder, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
5	Spm. om, hvad det vil koste arbejdsløsheds-kasserne at indhente oplysninger om en ydelsesmodtager fra Feriekonto, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
6	Spm. om, hvorvidt ministeren har overvejet at arbejde hen imod en egentlig og konsekvent samkøring af data, således at det per automatik ikke vil være muligt at udbetale f.eks. arbejdsløshedsdagpenge til en forsikret ledig i en periode, hvor denne modtager feriepenge - og vice versa, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
7	Spm. om, hvorvidt ministeren fortsat finder det realistisk, at lovforslaget skal træde i kraft den 1. maj 2011, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
8	Spm. om ministerens holdning til slet og ret at indskrive i ferieloven, at ferie ikke bør kunne anses for afholdt uden en arbejdsfri periode, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
9	Spm. om forslaget om at forlænge arbejdsgivernes betalingsfrist for indbetaling af feriepenge, jf. forslagets § 1, nr. 16, dels vil mindske Feriekontos renteindtægter, dels vil medføre, at feriepengene ikke altid vil være til stede i Feriekonto, når ferien skal afholdes, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
10	Spm. om, hvorvidt det var tilfældet, at renteindtægterne dækkede Feriekontos driftsomkostninger i 2010, og hvorvidt renteindtægterne forventes at dække Feriekontos driftsomkostninger i 2011, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
11	Spm. om, hvor store stigninger i Feriekontos driftsomkostninger lovforslaget forventes at medføre, og i forlængelse heraf angive de forventede, samlede driftsomkostninger for 2011, 2012, 2013, 2014 og 2015, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
12	Spm. om ministerens holdning til at skrive ind i loven, at Pensionsstyrelsen træffer afgørelse efter drøftelse med hhv. parterne eller arbejdsløsheds-kasserne, således at viden fra de centrale aktører på området sikres inddraget, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
13	Spm. om ministerens holdning til at ændre lovforslaget på nedenstående fire punkter, og teknisk bistand til udarbejdelse af fire ændringsforslag med det nævnte indhold

- Ferie kan ikke anses for holdt, hvis lønmodtageren ikke har haft en arbejdsfri periode svarende til feriens længde efter varsling i henhold til de perioder, der er nævnt i lovens § 15, stk. 2.

- Nr. 4 og 6 i lovforslaget udgår (de nuværende bestemmelser fastholdes).

- I nr. 31 ændres § 43 c, stk. 2, så direktøren for Pensionsstyrelsen efter forudgående forhandling med AK-Samvirke kan fastsætte regler for videregivelse af oplysninger

- I nr. 31 udgår § 43 c, stk. 3, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå

- 14 Spm. om, hvorfor ministeren har fundet det rimeligt at justere lovforslaget på baggrund af høringssvaret fra Lønmodtagernes Garantifond, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
- 15 Spm. om ministerens stillingtagen til lønmodtagerens retskrav på optjente feriepenge, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
- 16 Spm. om ministeren vil benytte lejligheden til at hæve beløbsgrænsen på 1.500 kr. for automatisk udbetaling af uhævede feriepenge efter ferieåret, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
- 17 Spm. om teknisk bistand til et ændringsforslag, der indebærer, at Lønmodtagernes Garantifond skal indbetale lønmodtagers tilgodehavende feriegodtgørelse, hvis arbejdsgiver er insolvent og ophørt, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
- 18 Spm. om teknisk bistand til et ændringsforslag, der indebærer, at den foreslåede stikprøvekontrol ikke begrænses til maksimalt 150 virksomheder om året, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
- 19 Spm. om oversendelse af Arbejdsdirektoratets skøn over størrelsen på Arbejdsmarkedets Feriefonds tilgodehavender, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
- 20 Spm. om der som et led i digitaliseringsprocessen ikke er foretaget nogle økonomiske estimater ift. udgiftsforøgelsen ved digitalisering, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
- 21 Spm. om, hvorfor den foreslåede sikring af lønmodtageres feriegodtgørelse gennem Lønmodtagernes Garantifond ville være i strid med den nuværende retstilstand eller intentionen i det relevante lovgrundlag, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
- 22 Spm. om oversendelse af Pensionsstyrelsens forslag til en ændringsbekendtgørelse, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå

Et af udvalgets spørgsmål til beskæftigelsesministeren og dennes svar herpå.

Spørgsmål 16 og beskæftigelsesministerens svar herpå er optrykt efter ønske fra DF.

Spørgsmål 16:

Vil ministeren benytte lejligheden til at hæve beløbsgrænsen på 1.500 kr. for automatisk udbetaling af uhævede feriepenge efter ferieåret?

Svar:

Spørger rejser en relevant problemstilling. Beløbet på 1.500 kr. er ikke blevet reguleret siden indførelsen af den automatiske udbetalingsregel i 2004. Det fremgår af lovens forarbejder, at de 1.500 kr. kan reguleres, når det er hensigtsmæssigt, fx med lønudviklingen. L 108 er en god anledning til at se på denne problemstilling. Jeg vil derfor med baggrund i lønudviklingen, hæve beløbsgrænsen i ferielovens § 34 a fra 1.500 kr. til 2.250 kr., når loven er vedtaget. Det vil ske i en bekendtgørelse og vil få virkning for udbetalinger efter 1. maj i år.